

8^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

ΣΧ. ΕΤΟΣ : 2012-13
ΤΑΞΗ Α - ΤΜΗΜΑ 3^ο

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ : ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ
ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Α. ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΟΙ:

1. ΜΠΑΡΔΑΚΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
2. ΜΠΙΝΙΕΡΗ ΜΑΡΙΑ
3. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ
4. ΜΟΥΛΑΣ ΦΩΤΙΟΣ
5. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ
6. ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΑ
7. ΚΟΤΣΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Β. ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΟΙ- ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ:

1. ΜΙΝΤΖΑ ΕΡΜΙΟΝΗ
2. ΛΟΖΑΝ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
3. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
4. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
5. ΜΟΥΡΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
6. ΜΑΝΙΚΑΣ ΜΕΓΑΚΛΗΣ

Γ. ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ:

1. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
2. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
3. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ

Δ. ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΟΙ:

1. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
2. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
3. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
4. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΓΑΚΛΗΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ: ΕΛΕΝΗ Α. ΚΟΛΛΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ (Δημοτικό τραγούδι).....	6-8
ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΤΥΧΗΣΕ(Δημοτικό τραγούδι).....	9-10
ΕΙΚΟΝΑ ΚΟΠΕΛΑΣ ΠΟΥ ΥΦΑΙΝΕΙ.....	11
<i>Α. Χαρά Μπαρδάκη, Της νύφης που κακοπάθησε.....</i>	<i>12-16</i>
<i>Β. Ανδρέας Κυριακόπουλος, Της νύφης που κακοπάθησε.....</i>	<i>17-21</i>
<i>Γ. Μαρία Μπινιέρη, Της νύφης που κακοπάθησε.....</i>	<i>22-27</i>
<i>Δ. Ηλίας Κωστόπουλος, Της νύφης που κακοπάθησε.....</i>	<i>28- 34</i>
ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ.....	35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	36-38

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας συνδέσαμε την **πρώτη** διδακτική ενότητα με θέμα «**τα φύλα στη Νεοελληνική Λογοτεχνία**» με την **τρίτη** διδακτική ενότητα, **το θέατρο**, διασκευάζοντας το δημοτικό τραγούδι *Της νύφης που κακολάθησε*, κάτι που συχνά είχε γίνει στη φάση «*μετά την ανάγνωση*». Ελπίζοντας να μην «κακοπάθησε» περισσότερο η νύφη στα χέρια μας, σας ευχόμαστε «καλή ανάγνωση»!

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή περιλαμβάνει τις πιο επιτυχημένες διασκευές , έμμετρες ή σε πεζό λόγο, του δημοτικού τραγουδιού «Της νύφης που κακοπάθησε».

Η πρώτη διασκευή (Χαρά Μπαρδάκη) είναι έμμετρη με σημεία απόδοσης σε πεζό λόγο.

Η δεύτερη προσπάθεια (Ανδρέας Κυριακόπουλος) είναι πιο μοντέρνα , θα λέγαμε, αφού έγινε προσπάθεια δημιουργίας «τηλεοπτικού» σεναρίου.

Η τρίτη (Μαρία Μπινιέρη) είναι έμμετρη , παραδοσιακή, αποτέλεσμα του συνδυασμού πολλών διαφορετικών δημοτικών τραγουδιών.

Η τέταρτη διασκευή, σε πεζό λόγο, (Ηλίας Κωστόπουλος) έχει μια φρεσκάδα σε αρκετά σημεία της και είναι εμφανής η προσπάθεια του «σεναριογράφου» να συνθέσει ένα κείμενο «νεανικό», σύγχρονο με σημεία που προκαλούν γέλιο.

Οι «σεναριογράφοι» πλαισιώθηκαν από τις εξής ομάδες: τους «σκηνογράφους», τους «ενδυματολόγους» και τους «μουσικούς επιμελητές». Τα παιδιά κατέθεσαν την καλλιτεχνική τους άποψη, δημιουργώντας ελεύθερα και στη συνέχεια η τάξη στην ολομέλειά της αποφάσισε και συνδύασε σενάρια, σκηνικά, κοστούμια και μουσικά κομμάτια. Το αποτέλεσμα ήταν πράγματι εντυπωσιακό. Δυστυχώς ο χρόνος δεν έφτασε, ώστε οι προσπάθειες αυτές να πάρουν σάρκα και οστά πάνω σε μια σκηνή...

ΕΛΕΝΗ Α. ΚΟΛΛΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Της νύφης που κακοπάθησε

Η μεταβολή της τύχης ήταν πολύ συνηθισμένο θέμα στο θέατρο από την εποχή της αρχαιότητας ακόμη. Εκτός όμως από το θέατρο, το ίδιο θέμα το συναντούμε συχνά και στους αρχαίους έλληνες λυρικούς (Θέογνις, Πενία· Αρχίλοχος, Θάρρος στις δοκιμασίες· Σιμωνίδης ο Κείος, Ασταθή τα ανθρώπινα κ.ά.).

Ελένη προξενολογούν, Ελένη κάνουν νύφη.
Μήνες τση* τάζουν τα προικιά και χρόνους τ' αντιπροΐκια.
Τση τάζει κι ο πατέρας της κάτεργ'* αρματωμένα.
τση τάζουν και τ' αδέρφια της καράβια φορτωμένα,
5 τση τάζει κι η μανούλα της κρυφά δέκα χιλιάδες,
χρυσό θρονί να κάθεται, χρυσό μήλο να παίζει.

Μα 'οτανε οι χρόνοι δίσεφτοι* κι οι μήνες οργισμένοι
κι έφαε ο νιος τα πλούτη του κι η κόρη το προικιό της.
Η πεθερά ξενόπλενε κι η νύφη ξεναλέθει,
10 ο πεθερός ξενόσκαφτε κι ο νιος ξενοκλαδεύει.

Μία Κυριακή και μία Λαμπρή, μία πίσσημον ημέρα
την πήρε το παράπονο κι η πίκρα τ'ς η μεγάλη:
– Θέλω να πάω στη μάνα μου, να πάω στα γονικά μου.
– Ελένη, πλούσια σ' ήφερα, φτωχή πού να σε πάω,
15 που ντρέπομαι τ' αδέρφια σου, φοβούμαι τους δικούς σου;

Κι εκείνη δεν τον άκουσε, μονάχη της κινάει
και πήρε το στρατί στρατί, τ' ωριό το μονοπάτι,
Στην στράταν οπού πήαινε, τον Θιόν επαρακάλει:

τση: της.

κάτεργο: καράβι (πολεμικό ή πειρατικό) με

πανιά και με δυο ή τρεις σειρές κουπιά.

δίσεφτος: δυσσίωνος, κακοσημαδιακός.

«Χριστέ, να βρω τσι δούλες μου στη βρύση να λευκαίνουν».*

20 Κι ο Θεός την εσυνάκουσε και η Κυρά του κόσμου
και έβρηκε τσι δούλες της στη βρύση που λευκαίνουν.

– Καλώς την την ξανθούλα μας, τι θέλεις, τι γυρεύεις;
– Να πιω δότε μου το νερό κι αμά* σας κουβεντιάζω
να πείτε της κυρούλας σας για δούλα να με πάρει.

25 – Εμείς κοπέλες έχομε, κοπέλες και κοπέλια·
κι εσένα τι σε θέλομε, σαν τι δουλειά να κάνεις;
Ε, να ντο πούμε τση κυράς, ανίσως και σε θέλει.

– Μωρές, ποιος έπιε στο σικλί;* Εδώ χνότα μυρίζουν.

30 – Κυρά, μια ξένη έλαχε στη βρύσην αποκάτου
και μας επαρακάλεσε για δούλα να ντην πάρεις.

– Μωρές, δεν την ρωτούσατε, μην είναι η Ελένη;

– Κυρά, την ερωτήσαμε, μα δεν είναι η Ελένη,
δεν είναι η Ελένη σου, δεν είναι το παιδί σου.

– Σύρτε, ρωτήσατέ τηνε, το τ' είναι η δουλειά της.

35 – Μας είπε η κυράτσα μας, τι ξέρεις και δουλεύεις;

– Ξέρω και φαίνω στο βλαντί* και φαίνω στο βελούδο.

– «Σύρτε να τήνε βάλετε εις το βλαντί τ'ς Ελένης».

Επήγαν και τη βάλανε εις το βλαντί τ'ς Ελένης».

κι αρκίνησε και έφαινε κι έλεγε μοιρολόι:

40 «Γάγιο* μου, χρυσογάγιο μου, πάλι χρυσό μου γάγιο,
βλαντί μου, όντες σ' ανάσταινα, με προξενολογούσαν,
μήνες μοτάζαν τα προικιά και χρόνους τ' αντιπροίκια.

Μου τάζει κι ο πατέρας μου κάτεργ' αρματωμένα,

45 μου τάζει κι ημανούλα μου κρυφά δέκα χιλιάδες,

λευκαίνω: πλένω.

αμά: μετά.

σικλί (το): κουβάς.

βλαντί: πολύτιμο ύφασμα (συνήθως πορφυρό).

γάγιο (το): ενέχυρο, ανταμοιβή, μισθός.

χρυσό θρονί να κάθομαι, χρυσό θρονί να παίζω,
Μα 'ρταν οι χρόνοι δίσεφτοι κι οι μήνες οργισμένοι,
τρώγει άνδρας μου τα πλούτη μου κι εγώ το μερτικό μου,
η πεθερά ξενόπλενε κι εγώ εξεναλέθου,
50 ο πεθερός ξενόσκαφτε κι ο νιος ξενοκλαδεύει».

Κι η μάνα επαραμόνευε οπίσω από την πόρτα.
Τρέχει ογλήγορα εκεί, γλυκά την αγκαλιάζει:

– «Εσύ 'σαι η Ελένη μου, εσύ 'σαι το παιδί μου!».

1

---

¹ ΥΠΕΠΘ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ, *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Α΄ Τεύχος, Α΄ ΤΑΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ, ΟΕΔΒ, ΑΘΗΝΑ, 2001, ΣΕΛ. 28-30

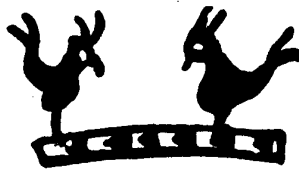

ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΤΥΧΗΣΕ)

- Ἡ κυρὰ Ῥήγη τοῦ Κριτοῦ, τοῦ Δούκα ἢ θυγατέρα,
 χρόνους τῆς γράφουν τὰ προικιά, χρόνους τὰπανωπροίκια,
 καὶ τὰ κρυφὰ τῆς μάννας τῆς λογαριασμοὺς δὲν ἔχουν.
 Τῆς δίνει κι' ὁ πατέρας τῆς καράδι ἀρματωμένο,
 5 τῆς δίνουν καὶ τὰδέρφια τῆς ἀμάξι φορτωμένο,
 τῆς δίνει κ' ἡ μαννοῦλα τῆς τάσι μαργαριτάρι,
 χρυσὸ θρονὶ νὰ κάθεται, μῆλο χρυσὸ νὰ παίζῃ,
 καὶ μοῦλα χρυσοκάπουλη νὰ περπατῇ καβάλλα.
- Μὰ ἦρθε ὁ καιρὸς ὁ δίσεχτος, χρονιά κατακαϊμένη,
 10 πῆραν τὰ χρέγια τὰ προικιά, πῆρε τὰ πλούτη ἢ ἀρρώστεια,
 καὶ μπῆκε ὁ ἀντρας πιστικὸς κ' ἡ νύφη ξενοῦφαίνει.
 Μιὰ Κυριακὴ καὶ μιὰ Λαμπρὴ, μιὰ πίσσημον ἡμέρα,
 τὴν πῆρε τὸ παράπονο, πίκρα πολὺ μεγάλη,
 σταυρόδεσε τὰ χέρια τῆς ἔς τὰταῖρι τῆς πηγαίνει.
 15 «Θέλω νὰ πάω ἔς τὴ μάννα μου, καλέ μ', ἔς τὰ γονικά μου.
 — Ἀρχόντισσα σ' ἔφερα δῶ, φτωχὴ ποῦ θὰ σὲ πάω;
 — Συνόριασέ μου τὰ βουνά, καὶ πάγω μοναχὴ μου.»
- Ῥάχη σὲ βάχη ἀκκούμπησε, λιθάρι σὲ λιθάρι,
 καὶ πῆγε κι' ἀπακκούμπισε ἔς τῆς μάννας τῆς τὴν πόρτα.
 20 Ἐν τὸ δρόμο νόπου πῆγαινε, ἔς τὰ δάση ὅπου περνοῦσε,
 παρακαλοῦσε τὸ θεὸ μὲ πικραμένα χεῖλη.
 «Θέ μου, νὰ βρῶ τῆς δούλαις μου καὶ νὰ μὴ μὲ γνωρίσουν.»
 Κι' ὁ θιὸς τήνε συνάκουσε κ' ἡ δέσποινα τοῦ κόσμου,
 κ' ἦρε τοῖς δούλαις τοῦ σπιτιοῦ ἔς τὴ βρύση ποῦ λευκαίνουν.
 25 «Ὡρα καλὴ σας, λυγεραῖς, ὦρα καλὴ, κοπέλλαις.
 — Καλὸ ἔς τὴ τὴν ξενοῦλα μας, τί θέλεις, τί γυρεύεις;
 — Νὰ πιῶ νερὸ γιὰτὶ διψῶ, κι' ἀπὲ σὰς συντυχαίνω.
 Νὰ πῆτε τῆς κυρούλας σας, δοῦλα τῆς νὰ μὲ πάγῃ.
 — Ξένη μ', κοπέλλαις ἔχουμε, κοπέλλαις καὶ κοπέλλια,
 30 καὶ σένα τί σὲ θέλουμε, σὰν τί δουλειὰ νὰ κάνῃς;
 — Ξέρω νὰ ὑφαίνω ἔς τὸ βλαττί, νὰ ὑφαίνω ἔς τὸ βελουδο.»

- Χρυσά παπούτσια φόρεσε, πάει νά ἴδῃ τὴ δούλα.
 «Ποιά ναι ποῦ ὑφαίνει ἔς τὸ βλαττί, ποῦ ὑφαίνει ἔς τὸ βελουδο;
 Κείνη ποῦ ὑφαίνει ἔς τὸ βλαττί, ποῦ ὑφαίνει ἔς τὸ βελουδο,
 35 εἶναι μακριὰ ἔς τὴν ξενιτειά, εἶναι μακριὰ ἔς τὰ ξένα.
 Σύρτε νά τήνε βάλετε ἔς τὸν ἀργαλειὸ τῆς Ρήνης,
 γιὰ νά ξυφάνῃ τὸ χρυσὸ ποῦ εἶναι μισοφτειασμένο.»
- Τὴν πῆραν καὶ τὴ βάλανε ἔς τὸν ἀργαλειὸ νά ὑφάνῃ,
 κι' ὦριο τραγοῦδι ἀρχίνησε, σὰ νά ἦταν μοιρολόγι.
 40 «Διασίδι, πολυδιάσίδο, καλοῦ καιροῦ διασμένο,
 διασίδι, ὅταν σὲ διάζουμουν ἦρθαν οἱ συμπεθέροι,
 διασίδι, ὅταν σ' ἐτύλιγα ἦρθαν μ' ἀρραθωνιάσαν,
 κι' ὅταν σὲ μισοκόπισα ἦρθαν γιὰ νά μὲ πάρουν,
 κ' ἡ μοῖρα μου τὸ ἠθέλησε νά ρθω νά σὲ ξυφάνω!»
- 45 Κυρὰ ψηλά ἦταν τ' ἄκουσε καὶ τῆς ἀπολογήθη.
 «Δοῦλα, ποῦθ' εἶν' ὁ τόπος σου, ποῦθ' εἶν' τὰ γονικά σου;
 —Ἡ μάμμα μου Γιαννιώτισσα κι' ὁ κύρης μου ἀπ' τὴν Πόλη,
 κ' ἐγὼ εἶμαι ἡ Ῥήνη ἡ λυγερή, ἡ Ῥήνη ἡ μαυρομάτα.»
 Κ' ἡ μάμμα τῆς κατέβηκε καὶ τὴ σφιχταγκαλιάζει.
- 50 Τοῖς σκλάβαις τῆς ἐμίλησε, τοῖς δούλαις τῆς φωνάζει.
 «Βάλτε νερὸ καὶ λούστε τη, σύρτε τη ἔς τὸ χαμάμι,
 ἀλλάχτε τη, στολίστε τη τὴν πρώτη τὴ στολή τῆς,
 καὶ νά βαρέσουν τὰργανα καὶ τὰ γλυκὰ παιχνίδια.»

Στ. 14. *τάιταῖρι* (τὸ ταῖρι) ὁ σύζυγος. Στ. 17. *συνόρσιασε* βάλε σύνορα (δειξε σημεῖα ἀναγνωρίσεως τοῦ δρόμου τὰ βουνὰ ποῦ πρέπει νά περάσω).
 Στ. 31. *βλαττί* ἢ *βλαντι* ἢ *προφύρα*, καὶ γενικῶς πολυτελὲς ὕφασμα. Στ. 40.
διασίδι (ἀρχ. *διάσμα*) *διάζομαι* (ἀρχ. *λέξις*) = χωρίζω τὸ σῆμα εἰς ἰσομεγέθεις κλωσιὰς καὶ τυλίσσω αὐτὰς εἰς τὸ ἀντὶ τοῦ ἀργαλειοῦ. Στ. 33. *μισοκόπισα* = μισοτελείωσα.

Α. ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ

ΣΚΗΝΗ 1

Αρχοντόπουλο

Πέντε πέρδικες πιτούσαν
και στον κάμπο 'λο γυρνούσαν,
για μας τα δυο ρωτούσαν,
γιατ' ισένα, γιατ' ιμένα,
για τα δικά σου μαύρα μάτια,
κάνω μαύρα μονοπάτια.
θα σι πάρω, δε σ' αφήνω,
και στην Πόλη θα σι πάγω,
πέντε ντούμπλες θα σι βάλω
κι φλουρί θα σ' αρματώσω.

Μάνα

Δε σε θέλει, δε σε παίρνει, κόρη μου, σε κοροδεύει..

Ελένη

Τάξτου μάνα το χωράφι
Τάξτου μάνα το αμπέλι
Τάξτου μάνα τη γιολάδα
Για να πει ο Γιάννης γάλα.

Αρχοντόπουλο

Έβγα πεθερά στη σκάλα
Με το μέλι με το γάλα,
Ρίξε, πεθερά, το ρύζι,
για να σου ριζώσ' η νύφη
Ρίξε, νύφη, την κουλούρα,
την ψιλοκοσκινισμένη

Χορός

Α' ΗΜΙΧΟΡΙΟ

Εδώ σ' αυτή τη γειτονιά,
Εφύτρωσε κεράσι.
Τ' αντρόγυνο που σμίχτηκε,
Ν' ασπρίσει να γεράσει.

Β' ΗΜΙΧΟΡΙΟ

Άσπρη είς μωρ' νύφη
Άσπρη είναι κ η φορεσιά σου
Κ άσπρα λουλούδια φόρεσαν
Τριγύρω στα μαλλιά σου

Α' ΗΜΙΧΟΡΙΟ

Χαρά στη μάνα του γαμπρού
Στην πεθερά της νύφης
Που απόχτησε καλό παιδί
Και πήρε τέτοια νύφη.

Β' ΗΜΙΧΟΡΙΟ

Εμείς εδώ δεν ήρθαμε
να φάμε και να πιούμε,
εμείς τη νύφη ήρθαμε,
να βγει να την ιδούμε

ΣΚΗΝΗ 2

(Η Ελένη κάθεται κλαμένη στο ποτάμι, όταν φτάνει το αρχοντόπουλο εκεί)

Αρχοντόπουλο

Μωρ' τι στέκεις μαραμένη
Μωρ Ελένη;
Αχ, τι στέκεις μωρέ κλαμένη,
Μην είν' απ τον αγέρα;
Αχ μωρ Ελένη,
Μην είν' απ' τη δροσιά;
Αχ μωρ Ελένη!

Ελένη

Μήτε είμαι απ τον αγέρα,
Μήτε απ'τη δροσιά.
Το κακό που μας έβρει,
Σ' άλλο να έρθει.

ΣΚΗΝΗ 3

(Η Ελένη φεύγει από τον άντρα της και παίρνει το δρόμο για το πατρικό παραμιλώντας, όταν συναντά τις πλούστρες της μάνας της στο ποτάμι)

Ελένη

Βάδισα νύχτα,
περασμένα μεσάνυχτα,
ώρες τρεις μέσα στον άνεμο
που μαστίγωνε χέρια και πόδια
με την ψιλή άμμο της ποταμιάς.

Χορός

Δεν καταδέχονταν η Ελένη
ο κόσμος να την δει να κλαίει και να θρηνεί·
κι αγέρωχη εβάνιζε και σιωπηλή.
Τίποτε δεν απόδειχνε η ατάραχη μορφή της
απ' τον καημό και την τυράννια της.
Μα όσο και να 'ναι μια στιγμή δε βίασταξε·
Ζήτησε απ τις πλούστρες να την πάρουνε σ' αρχοντικό
Να λυτρωθεί απ τον καημό...

ΣΚΗΝΗ 4

(Η Ελένη μαζί με τις πλύστρες έφτασαν στο παλάτι χωρίς να έχει αποκαλυφθεί η ταυτότητά της)

Πλύστρα

Κυρά στον ποταμό,
Βρήκα αυτή τη λυγερή,
Στον ποταμό, στον ποταμό
Τραλαρί τραλαρό

Να υφαίνει
Τρελαίνεται η λυγερή
Λυγερή, λυγερή
Τραλαρί τραλαρί

Μάνα

Ρώτησες η Λένη μήπως είναι,
Η μοναχοκόρη η Λένη, η Λνιω
Τραλαρί τραλαρό!

Πλύστρα

Δεν είναι κυρά μου η Λενιώ,
Δεν είν' αυτή στον ποταμό
Τραλαρί τραλαρό

ΣΚΗΝΗ 5

(Και έβαλαν την Ελένη υφάντρα και της έστρωσαν στο παλιό της δωμάτιο... Εκεί καθισμένη μονολογούσε)

Ελένη

Εγώ βαρκούλα μοναχή, βαρκούλα αποδαρμένη,
Μέσα σε πέλαγο ανοιχτό, σε θάλασσα αφρισμένη
Πάλεψα με τα κύματα χωρίς πανί, τιμόνι
Κι άλλη δεν έχω άγκυρα πλην την μορφή σου μόνη.
Στην αγκαλιά σου τη γλυκειά, απάνεμο λιμάνι,

μανούλα μου, να άραζα
Μες στο βαθύ το πέλαγο πριν τη ζωή μου ρήμαζα...

(Ακούγοντας τα αυτά η μάνα μπαίνει στο δωμάτιο και ακολουθεί
η αναγνώριση)

Μάνα

Είσαι ξένη ή ντόπια από 'δω γύρω;

Ελένη

Ντόπια. Του λόγου σου, κυρά μου;

Μάνα

Όμοια, απaráλλαχτη με την Ελένη!

Ελένη

Κι εσύ με τη μητέρα μου που 'χω καιρό να ιδώ

Μάνα

Σωστά εσύ η δύστυχη μ' έχεις αναγνωρίσει.

Μετά από χρόνια στη μητέρα σου ήρθες μονάκριβη μου..

ΤΕΛΟΣ

Χαρά Μπαρδάκη

B. ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η προσέγγιση του δημοτικού τραγουδιού σε αυτήν την προσπάθεια είναι μάλλον κινηματογραφική ή καλύτερα τηλεοπτική. Αυτό είναι φανερό τόσο από τις σκηνοθετικές οδηγίες όσο και από τη γρήγορη εξέλιξη του σεναρίου, που σε κάποια σημεία του γίνεται ελλειπτική και καλύπτεται από πλάνα /σκηνές βουβές.

ΣΚΗΝΗ 1^η

Στο σαλόνι: *Ενώ όλοι κάθονται, η μητέρα σηκώνεται από τον καναπέ και πλησιάζει την Ελένη μιλώντας της. Στη συνέχεια την πλησιάζει και ο πατέρας και της μιλά και ο ίδιος. Η Ελένη κάθεται απότομα στον καναπέ την στιγμή που απομακρύνονται οι γονείς της ενώ πλησιάζουν τα αδέρφια της και της μιλούν. Καθώς σηκώνεται, για να φύγει και να κλειστεί στο δωμάτιο της, φτάνοντας κοντά στην πόρτα, η μητέρα της την πλησιάζει. (κοντινό στο πρόσωπο της Ελένης και μετά στο στόμα της μητέρας) και ψιθυρίζει στο αυτί της, αλλά με ένταση που να ακούγεται από τους παρευρισκόμενους.*

ΜΗΤΕΡΑ

Ελένη μου, καλή μου κόρη, ήρθε η ώρα σου να παντρευτείς και ν' ανοίξεις πια το δικό σου σπιτικό.

ΠΑΤΕΡΑΣ

Δίκιο έχει κόρη μου η μάνα σου. Καιρός να νοικοκυρευτείς και να πάρεις ένα καλό παλικάρι. Και δε θα σε δώσουμε έτσι. Κάτεργα αρματωμένα θα σου δώσουμε!

ΑΔΕΡΦΙΑ

Και καράβια φορτωμένα για την πολύτιμη αδελφή μας.

(Η μητέρα πλησιάζει την Ελένη και της λέει ψιθυριστά στο αυτί.)

ΜΗΤΕΡΑ

Και όχι μόνο κόρη μου! Δέκα χιλιάδες λίρες θα σου δώσω εγώ, για να ζεις με αξιοπρέπεια.

ΣΚΗΝΗ 2^η

Στο καινούριο σπιτικό της Ελένης: Η Ελένη με φανερά την κούραση στα μάτια της λέει στον άντρα της για την απόφασή της να επιστρέψει στο πατρικό της. Απομακρύνοντας το κοντινό από τα μάτια της και πλησιάζοντας (η κάμερα) στον άντρα της εκείνος δέχεται την απόφασή της. Με ένα διπλό πλάνο τελειώνει η συζήτηση και η σκηνή.

ΕΛΕΝΗ

Δεν αντέχω άλλο άντρα μου! Θέλω να πάω στην μάνα μου. Να πάω στα γονικά μου.

ΣΥΖΥΓΟΣ

Ελένη, πλούσια σ' ήφερα, φτωχή πού να σε πάω, που ντρέπομαι τ' αδέρφια σου, φοβούμαι τους δικούς σου;

ΕΛΕΝΗ

Μα δεν αντέχω άλλο άντρα μου! Σου λέω, θέλω να πάω πίσω.

ΣΥΖΥΓΟΣ

Ελένη μου, τα είπαμε. Δεν μπορώ να ντροπιαστώ έτσι στους δικούς σου.

ΣΚΗΝΗ 3^η

Στις βρύσες κοντά στο πατρικό της:

Μακρινό πλάνο της Ελένης στο δάσος λαχανιασμένη και φανερά κουρασμένη να βλέπει από μακριά τις δούλες της μάνας της στη βρύση. Τις πλησιάζει, τις ρωτά κάποια πράγματα, στα οποία η

δούλα απαντά με μικρή ειρωνεία, που στη συνέχεια γίνεται γλοκότητα, αφού τη βλέπει με ένα «παγωμένο» δάκρυ στο βλέμμα. Όταν πλησιάζει η μητέρα χαρούμενη και γελαστή, το πλάνο παγώνει σε ένα κοντινό της (πλάνο), αφού νοιώθει ότι κάτι άλλαξε. Η υπόλοιπη σκηνή συνεχίζει στους προηγούμενους ρυθμούς.

ΕΛΕΝΗ:

Φτάνω επιτέλους! Φτάνω στο πατρικό μου! Χριστέ μου, να βρω τις δούλες μου στη βρύση να λευκαίνουν! Μα, να τες, εκεί πρέπει να 'ναι. Αυτές είναι που βλέπω!

ΔΟΥΛΑ

Καλώς την τήν ξανθούλα μας! Τι θέλεις; Τι γυρεύεις;

ΕΛΕΝΗ

Να πω δώστε μου νερό και ύστερα μολογάω. Μα, σας παρακαλώ. Για πείτε στην κυρία σας για δούλα να με πάρει.

ΔΟΥΛΑ

(της δίνει να πει νερό από έναν κουβά)

Μα, εμείς κοπέλα μου είμαστε τόσες στην δούλεψή της. Τι να σε κάνει εσένα; Τι δουλειά θα κάνεις; Αλλά... Θα το πω στην κυρά μου και ίσως κάτι βρεθεί.

ΜΗΤΕΡΑ:

Κορίτσια τελειώσατε; Βραδιάζει όπου να 'ναι. (πάει να πάρει νερό από τον κουβά) Αλλά ποιος ήπιε απ' τον κουβά; Εδώ χνώτα μυρίζουν.

ΔΟΥΛΑ

Μια ξένη και ταλαίπωρη, κυρία, ζήτησε να πει λίγο νερό και μια δουλειά.

ΜΗΤΕΡΑ

Ρωτήσατε αν είναι η κόρη μου; Αν είναι η Λενιώ μου;

ΔΟΥΛΑ

Όχι κυρία, δεν είναι η μονάκριβη σας. Δεν είναι η Ελένη σας.

(Στην άλλη γωνία)

ΔΟΥΛΑ

Για πες κοπέλα μου, τι δουλειά ξέρεις να κάνεις;

ΕΛΕΝΗ:

Ξέρω να υφαίνω το βλαντί, να υφαίνω το βελούδο.

(Η δούλα την οδηγεί στο δωμάτιο της Ελένης και την βάζει στον αργαλειό, όπου υπάρχει ακόμη μισοτελειωμένο υφαντό)

ΣΚΗΝΗ 4^η

Στο δωμάτιο της Ελένης:

Η Ελένη δακρυσμένη μπλίνει στο παλιό της δωμάτιο (χωρίς να κλείσει εντελώς την πόρτα). Αφού καταλαβαίνει ότι τίποτα δεν έχει αλλάξει σε αυτό, πηγαίνει σε κάθε γωνιά του και θυμάται τα παιδικά της χρόνια (σκηνές από τα παιδικά της χρόνια). Τέλος φτάνει στον αργαλειό όπου ξεσπά σε κλάματα και μονολογεί. Η μητέρα της περνά τυχαία και ακούει όσα λέει. Μπλίνει μέσα, την αγκαλιάζει και με τα λόγια της κλείνει η σκηνή.

ΕΛΕΝΗ

Γάγιο μου, χρυσογάγιο μου, παλιό χρυσό μου γάγιο, με προξένευαν για μήνες· μάνα, πατέρας και τα αδέρφια μου μού έταζαν προικιά. Κατέργα αρματωμένα, καράβια φορτωμένα και χρυσά, για να ζω με αξιοπρέπεια. Αλλά όλα χάθηκαν και εγώ ξενοδούλευα με τον άντρα μου και τα πεθερικά μου.

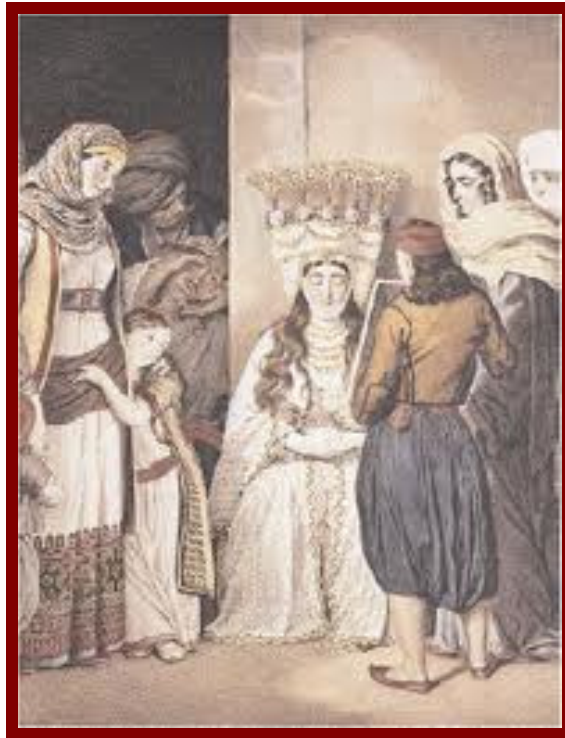
(Κι η μάνα άκουσε όλα αυτά και πλησιάζει την Ελένη της.)

ΜΗΤΕΡΑ

Εσύ είσαι η Ελένη μου, εσύ είσαι το παιδί μου!

ΤΕΛΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ

Α' ΣΚΗΝΗ

Ο ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΣΤΕΛΝΕΙ ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΔΕΣ

ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ:

Μάνα, την κόρη που είδα 'γώ, άλλος να μην την πάρει.
Στείλε να κράξεις άρχοντες και μητροπολιτάδες
να παν να κάμουν προξενιά, γυναίκα να την πάρω.

ΜΑΝΑ

Γύρισε, πάρ' το ρούχο σου, ζώσου και το ζουνάρι,
Και σύρε ν' αρραβωνιαστείς άρχοντα θυγατέρα.
Γύρεψε βόιδια στο ζυγό, γελάδια στην αγέλη,
Μούλες, φοράδες κι άλογα κι ασέλλινο πουλάρι.

ΧΟΡΟΣ:

Εμείς εδώ δεν ήρθαμε να φάμε και να πιούμε,
προξενητάδες είμαστε κι ήρθαμε να σου πούμε.
Ο Κωσταντής μας έστειλε, τ' όμορφο παληκάρι,
αν είναι θέλημα Θεού γυναίκα να σε πάρει.

Β' ΣΚΗΝΗ

ΤΟ ΠΡΟΞΕΝΙΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ

ΜΑΝΑ

Κορούλα μ', δεν παντρεύσαι, τσοπάνη άντρα να πάρεις ;
Ο γιός του πρωτολιχνιστή πολλά προικιά γυρεύει.

ΕΛΕΝΗ

Σαν τα γυρεύει δώστε τα, καλός είν' κι ας τα πάρει.

ΜΑΝΑ

Γυρεύει βόιδια του ζυγού, φοράδα της καβάλας,
Γυρεύει κι ανεμόπαχνο, να τρώει η φοράδα μέσα,

Γυρεύει αμπέλια ατρύγητα, χωράφια με τα στάχυα.

ΕΛΕΝΗ

Σαν τα γυρεύει, δώστε τα, καλός είν' κι ας τα πάρει.

ΑΔΕΡΦΟΣ

Μάνα μου κι ας τη δώσουμε την Ελενιώ στα ξένα...
Πάρε, γαμπρέ, την όμορφη κι ας είν' δική σου τούτη,
και τα φλωριά που σ' έδωκα ας είναι για προικιά της,
εσένα 'ναι γυναίκα σου και μένα είναι αδερφή μου.

ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ

Εγώ στα πλούσια τα προικιά το νου μου δεν τον έχω,
Τον έχω για της λυγερής τα μάτια και τα φρύδια.

Γ' ΣΚΗΝΗ

Ο ΓΑΜΠΡΟΣ ΧΡΕΟΚΟΠΕΙ ΚΑΙ Η ΕΛΕΝΗ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΓΥΡΙΣΕΙ
ΣΤΟ ΠΑΤΡΙΚΟ ΤΗΣ

ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Και σαν ην επαντρέψανε την Ελενιώ στα ξένα,
Εμπήκε χρόνος δίσεχτος και μήνες οργισμένοι.
Τα πλούτη εχαθήκανε, η φτώχεια εκύκλωσέ τους.
Λενιώ, Κωστής, πεθερικά σα δούλοι εδουλεύαν.
Τρέχει ο γαμπρός στοχάζεται, το χρέος του να βγάλει.
Πουλεί το σπίτι τ' όμορφο, μ' αυλές μαρμαρωμένες,
Πουλεί χωράφια αθέριστα μ' όλους τους θεριστάδες,
Πουλεί κι αμπέλια ατρύγητα, μ' όλους τους τρυγητάδες,
Πουλεί και τα περβόλια του, τα μήλα φορτωμένα,
Επούλησεν, επούλησε, δε φτάνει να πλερώσει.
Μόν' η καλή τ' απόμεινε, και πάει να την πουλήσει.

ΕΛΕΝΗ

Θέλω να πάω στη μάνα μου, να πάω στα γονικά μου

ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ

Ελένη, πλούσια σ' ήφερα, φτωχή πού να σε πάω,
που ντρέπομαι τ' αδέρφια σου, φοβούμαι τους δικούς σου;

Ντύσου, στολίσου, λυγερή, να πάω να σε πουλήσω.

ΕΛΕΝΗ

Μη με πουλείς, λεβέντη μου, κι εγώ να σ' ορμηνέψω.
Εμείς αμπέλια έχουμε, αμπέλια κι ελιοστάσια.
Στιμάριστα και πούλιστα, το χρέος σου να βγάλεις.

ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ

Μα ούλα τα στιμάρισα, το χρέος μου δε βγάνω.
Ντύσου, στολίσου λυγερή, να πάω να σε πουλήσω.

ΕΛΕΝΗ

Ποιος θ' αγοράσει λυγερή, ποιος θ' αγοράσει κόρη ;
Μάνα μ' εκακοπάντρεψες, που μ' έδωκες στους κάμπους
Κι εγώ στους κάμπους δε βαστώ και στο φτωχό τον άντρα...

Δ' ΣΚΗΝΗ

Η ΝΥΦΗ ΤΟ ΣΚΑΕΙ ΚΑΙ ΓΥΡΙΖΕΙ ΣΤΟ ΠΑΤΡΙΚΟ ΤΗΣ

ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Παίρνει τα όρη πίσω της και τα βουνά μπροστά της

ΕΛΕΝΗ

Χριστέ, να βρω τσι δούλες μου στη βρύση να λευκαίνουν.
(και έβρηκε τσι δούλες της στη βρύση που λευκαίνουν.)

ΔΟΥΛΑ Α'

Καλώς την τήν ξανθούλα μας, τι θέλεις, τι γυρεύεις;

ΕΛΕΝΗ

Να πω δότε μου το νερό κι αμά σας κουβεντιάζω ·
να πείτε της κυρούλας σας για δούλα να με πάρει.

ΔΟΥΛΑ Β'

Ε, να ντο πούμε τη κυράς, ανίως και σε θέλει.

(πάει στην κυρά της)

ΔΟΥΛΑ Β'

Κυρά, μια ξένη έλαχε στη βρύσην αποκάτου
και μας επαρακάλεσε για δούλα να ντην πάρεις.

MANA

Μωρές, δεν την ρωτούσατε, μην είναι η Ελένη;

ΔΟΥΛΑ Β΄

Κυρά, την ερωτήσαμε, μα δεν είναι η Ελένη,
δεν είναι η Ελένη σου, δεν είναι το παιδί σου.

MANA

Σύρτε, ρωτήσατέ τηνε, το τ΄ είναι η δουλειά της;

ΔΟΥΛΑ Β΄

Μας είπε η κυράτσα μας, τι ξέρεις και δουλεύεις;

ΕΛΕΝΗ

Ξέρω και φαίνω στο βλαντί και φαίνω στο βελούδο.

MANA

Σύρτε να τήνε βάλετε εις το βλαντί τ΄ς Ελένης.

Ε΄ ΣΚΗΝΗ

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΙ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ
ΤΗ ΜΑΝΑ ΤΗΣ

ΕΛΕΝΗ

Όλες οι νιές παντρεύονται και παίρνουν παληκάρια
Κι εγώ η Ελένη η όμορφη πήρα τον βερεμιάρη.
Μάνα με κακοπάντρεψες και μου 'δωσες τσοπάνη
Μαγειρευά του, δεν έτρωε, του στρώνα, δεν κοιμάτο,
Του στρώνα τρία στρώματα και πέντε μαξιλάρια.
Τα βάσανα τον έτρωγαν, τα χρέη τον ξυπνούσαν.
Δεν άντεξα, μανούλα μου, αφήκα τον κι εφύγα...

(η μάνα της, που την παρακολουθούσε πίσω από την πόρτα,
κατάλαβε ότι η ξένη ήταν η κόρη της)

MANA

Εσὸ σαι η Ελένη μου, εσὸ σαι το παιδί μου!

ΕΛΕΝΗ

Εγώ είμαι μανούλα μου κι ήρθα στο πατρικό μου!

ΜΑΝΑ

Κόρη μ', σε καλοπάντρεψα και σου 'δωσα τσοπάνη
Πό'χε τα χίλια πρόβατα τα πεντακόσια γίδια.
Τι έγινε και γύρισες σα φύλλο μαραμένο;

ΕΛΕΝΗ

Λύκος να φάει τα πρόβατα και τσάκαλος τα γίδια
Και μια μεγάλη ν' αρρωστεί να φάει τον τσοπάνη
Που δεν τα εκατάφερε και μεσ' τα χρέη μπήκε.
Κι εγώ τον επαράτησα, δούλα δεν ημπορούσα.
Μεσ' τα χρυσά μεγάλωσα, στ' ασήμια εγεννηθήκα.

ΣΤ' ΣΚΗΝΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ ΤΗΣ

ΑΔΕΡΦΟΣ

Κρίμας σε σέ Ελένη μου, κρίμας στο μπόι σου
κι εντρόπιασες κι εμένα κι όλον το σόι σου.
Ο άντρας σου μένα το είπε, γυναίκα θα σε πάρει,
Γυναίκα κι ευλογητική με το χρυσό στεφάνι.
Πως τόλμησες, πως μπόρεσες τον άντρα σου ν' αφήσεις;

ΕΛΕΝΗ

Κακήν ώρα στους γάμους μου, κακήν ώρα στες χαρές μου,
Κι αστροπελέκι και φωτιά να πέσει στες αυλές μου!

Μάνα, ψυχή, μάνα, καρδιά, μάνα και το κεφάλι.
Μάνα, θολά είναι τα βουνά και θαμπερό το σπίτι.
Απ' όσα έχουνε ψυχή και νου,
γυναίκες, το πιο δυστοχισμένο είμαστε πλάσμα!
πρώτα πρέπει με χρήματα περίσσια

τον άντρα ν' αγοράσουμε
κι αφέντη έτσι να βάλουμε μέσα εις τη ζωή μας!

ΤΕΛΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΜΠΙΝΙΕΡΗ

Δ. ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ ΠΟΥ ΚΑΚΟΠΑΘΗΣΕ

ΣΚΗΝΗ 1^η

(Στη σκηνή παίρνουν μέρος τα αδέρφια της Ελένης, η ίδια η Ελένη και οι γονείς της. Η σκηνή διαδραματίζεται στο πατρικό σπίτι της Ελένης.)

ΠΑΤΕΡΑΣ

Ελένη, κάθισε σε παρακαλώ. Θέλουμε να σου πούμε κάτι σημαντικό.

ΕΛΕΝΗ

Μάλιστα πατέρα.

ΠΑΤΕΡΑΣ

Λοιπόν, αποφασίσαμε ότι έφτασε πλέον η στιγμή να αποχωριστούμε.

ΕΛΕΝΗ

Φεύγετε; (χαρούμενο ύφος)

ΑΔΕΛΦΟΣ

Εσύ φεύγεις! (γέλια μεταξύ των αδερφών)

ΕΛΕΝΗ

Τι λένε αυτοί πατέρα;

ΠΑΤΕΡΑΣ

Να, παιδί μου, πιστεύουμε πως ήρθε η ώρα να σε αποκαταστήσουμε με ένα καλό παλικάρι.

ΕΛΕΝΗ

Ωστε βρήκατε υποψήφιο «αγοραστή» ε;

ΜΗΤΕΡΑ

Κορούλα μου, μη με στεναχωρείς. Νομίζεις είναι εύκολο και για εμάς;

ΑΔΕΛΦΟΣ Β

Μόλις πάρουμε το χωραφάκι να δεις πόσο εύκολο είναι (γέλια μεταξύ των αδελφών)

ΕΛΕΝΗ

Με το αζημίωτο βλέπω η παντρεία!

ΜΗΤΕΡΑ

Άσ'τους κορούλα μου να λένε! Για πες, τελικά θα παντρευτείς;

ΕΛΕΝΗ

Εεε, μη σας χαλάσω και την «αγοραπωλησία».

ΠΑΤΕΡΑΣ

Ωραία, την άλλη εβδομάδα έρχονται οι συμπέθεροι να σε πάρουν. Και για να δεις πόσο σε αγαπάω, σου δίνω και καράβια αρματωμένα.

ΕΛΕΝΗ

Μα τι αγάπη!!!

ΑΔΕΛΦΟΣ Α

Κι εμείς καράβια φορτωμένα!

(Η μητέρα παίρνει παράμερα την Ελένη και της λέει)

ΜΗΤΕΡΑ

Πάρε και δέκα χιλιάδες να ζήσεις σα βασίλισσα!

(ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΑΠΟΝΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΑΣΤΕ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ)

ΣΚΗΝΗ 2^η

ΕΛΕΝΗ

Άχ! Πού είναι τα πλούτη μου, οι ανέσεις μου

ΣΥΖΥΓΟΣ

Πάψε γυναίκα!

ΕΛΕΝΗ

Θέλω να πάω στην μάνα μου, να πάω στα γονικά μου.

ΣΥΖΥΓΟΣ

Ελένη, πλούσια σ'ήφερα, φτωχή πού να σε πάω, που ντρέπομαι
τ' αδέλφια σου, φοβούμαι τους δικούς σου! Τι θές να με δείρουνε;

ΕΛΕΝΗ

Δε με νοιάζει τι λες, εγώ φεύγω! Αν θες έλα!

ΣΥΖΥΓΟΣ

Ελένη, Ελένη στάσου!

ΕΛΕΝΗ

Θα έρθεις μαζί μου;

ΣΥΖΥΓΟΣ

Βασικά, τι θα φάμε το μεσημέρι ήθελα να σε ρωτήσω!!!

ΕΛΕΝΗ

Αντίο!! Ααα, έχει κεφτεδάκια στην κουζίνα...

(Η σκηνή κλείνει με την Ελένη να αποχωρεί εμφανώς απογοητευμένη)

ΣΚΗΝΗ 3^η

(Η Σκηνή διαδραματίζεται στη βρύση μεταξύ της Ελένης και των τριών δούλων. Αρχικά, η Ελένη κατευθύνεται προς την βρύση μονολογώντας και στη συνέχεια ακολουθεί ο διάλογος με τις δούλες.)

ΕΛΕΝΗ

Χριστέ, να βρω τις δούλες μου στη βρύση να λευκαίνουν!

(Μετά από λίγα δευτερόλεπτα)

Καλέ, υπάρχει θεός! Να οι δούλες μου!

(Κατευθύνεται προς την μεριά τους)

Καλημέρα!

ΔΟΥΛΑ Α

Καλώς την τήν ξανθούλα μας, τι θέλεις, τι γυρεύεις;

ΕΛΕΝΗ

Να πιω δώστε μου νερό και μετά σας κουβεντιάζω. Να πείτε της κυρούλας σας για δούλα να με πάρει.

ΔΟΥΛΑ Β

Εμείς κοπέλες έχουμε, κοπέλες και κοπέλια, κι εσένα τι σε θέλουμε, σαν τι δουλειά να κάνεις;

ΕΛΕΝΗ

Σας παρακαλώ παρ' τε με μαζί σας. Θα κάνω ό,τι μου ζητήσετε!

(Πέφτει στα πόδια της δούλας)

ΔΟΥΛΑ Γ

Ε, να το πούμε στην κυρά, ανίσως και σε θέλει. Ακολούθησε μας!

ΕΛΕΝΗ

Αχ! Ευχαριστώ πάρα πολύ!

(Η σκηνή κλείνει με τις τέσσερις γυναίκες να κατευθύνονται προς το πατρικό σπίτι της Ελένης)

ΣΚΗΝΗ 4^η

(Μεταφερόμαστε στο πατρικό σπίτι της Ελένης. Η Ελένη και οι 2 δούλες περιμένουν στην κουζίνα, ενώ η τρίτη δούλα πηγαίνει στην πίσω αυλή που βρισκόταν η μητέρα της Ελένης)

ΔΟΥΛΑ Α

Κυρά, κυρά γυρίσαμε.

ΜΗΤΕΡΑ

Χμ., μάλιστα! Πλύνετε τα ρούχα;

ΔΟΥΛΑ Β

Μάλιστα κυρά.

ΜΗΤΕΡΑ

Νερό φέρατε;

ΔΟΥΛΑ Α

Μάλιστα κυρά!

ΜΗΤΕΡΑ

Για να δω!

ΔΟΥΛΑ Α

Ορίστε κυρά. (Της δίνει τους κουβάδες με το νερό)

ΜΗΤΕΡΑ

Τι είναι αυτό;

ΔΟΥΛΑ Β

Ποιο κυρά;

ΜΗΤΕΡΑ

Ποιος ήπιε στον κουβά; Εδώ χνότα μυρίζουν.

ΔΟΥΛΑ Α

Κυρά, μια ξένη συναντήσαμε στη βρύση και μας παρακάλεσε για δούλα να την πάρεις. Την λυπήθηκα και την έφερα!

ΜΗΤΕΡΑ

Μωρέ δεν την ρωτούσατε μήπως είναι η Ελενίτσα μου;

ΔΟΥΛΑ Β

Κυρά, την ερωτήσαμε, μα δεν είναι η Ελένη, δεν είναι η Ελένη σου, δεν είναι το παιδί σου.

ΜΗΤΕΡΑ

Χάσου από μπροστά μου και πήγαινε να την ρωτήσεις ποια είναι η δουλειά της.

ΔΟΥΛΑ Β

Αμέσως κυρά!

(Η δούλα πηγαίνει στην κουζίνα, όπου είναι η Ελένη με την άλλη δούλα)

ΔΟΥΛΑ Α

Μας είπε η κυρά μας, τι ξέρεις και δουλεύεις;

ΕΛΕΝΗ

Ξέρω και φαίνω στο βλαντί και φαίνω στο βελούδο.

ΔΟΥΛΑ Β

Σύρτε να την βάλετε εις το βλαντί τς Ελένης.

(Οι δύο δούλες κατευθύνονται με την Ελένη στο δωμάτιό της. Οι δούλες φεύγουν κι η Ελένη αρχίζει να μονολογεί)

ΕΛΕΝΗ

Γάγιο μου, χρυσογάγιο μου, πάλι χρυσό μου γάγιο,
βλαντί μου, όντες σ' ανάσταινα, με προξενολογούσαν,
μήνες μοτάζαν τα προικιά και χρόνους τα αντιπροίκια.
Μου τάζει κι ο πατέρας μου καράβια αρματωμένα,
μου τάζει κι η μανούλα μου κρυφά δέκα χιλιάδες,
χρυσό θρονί να κάθομαι, χρυσό θρονί να παίζω.
Μάρταν οι χρόνοι δίσεφτοι κι οι μήνες οργισμένοι,
τρώγει ο άνδρας μου τα πλούτη μου κι εγώ το μερτικό μου,

η πεθερά μου ξενόπλενε κι εγώ εξαναλέθου,
ο πεθερός ξενόσκαφτε κι ο νιος ξενοκλαδεύει.
(Η μητέρα στο μεταξύ κρυφάκουγε πίσω από την πόρτα και
τρέχοντας την αγκαλιάζει και της λέει:)

ΜΗΤΕΡΑ

Εσύ'σαι η Ελένη μου, εσύ'σαι το παιδί μου!
(Η αυλαία πέφτει σιγά-σιγά με τις δύο γυναίκες
σφιχταγκαλιασμένες και δακρυσμένες)

ΤΕΛΟΣ

ΗΛΙΑΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

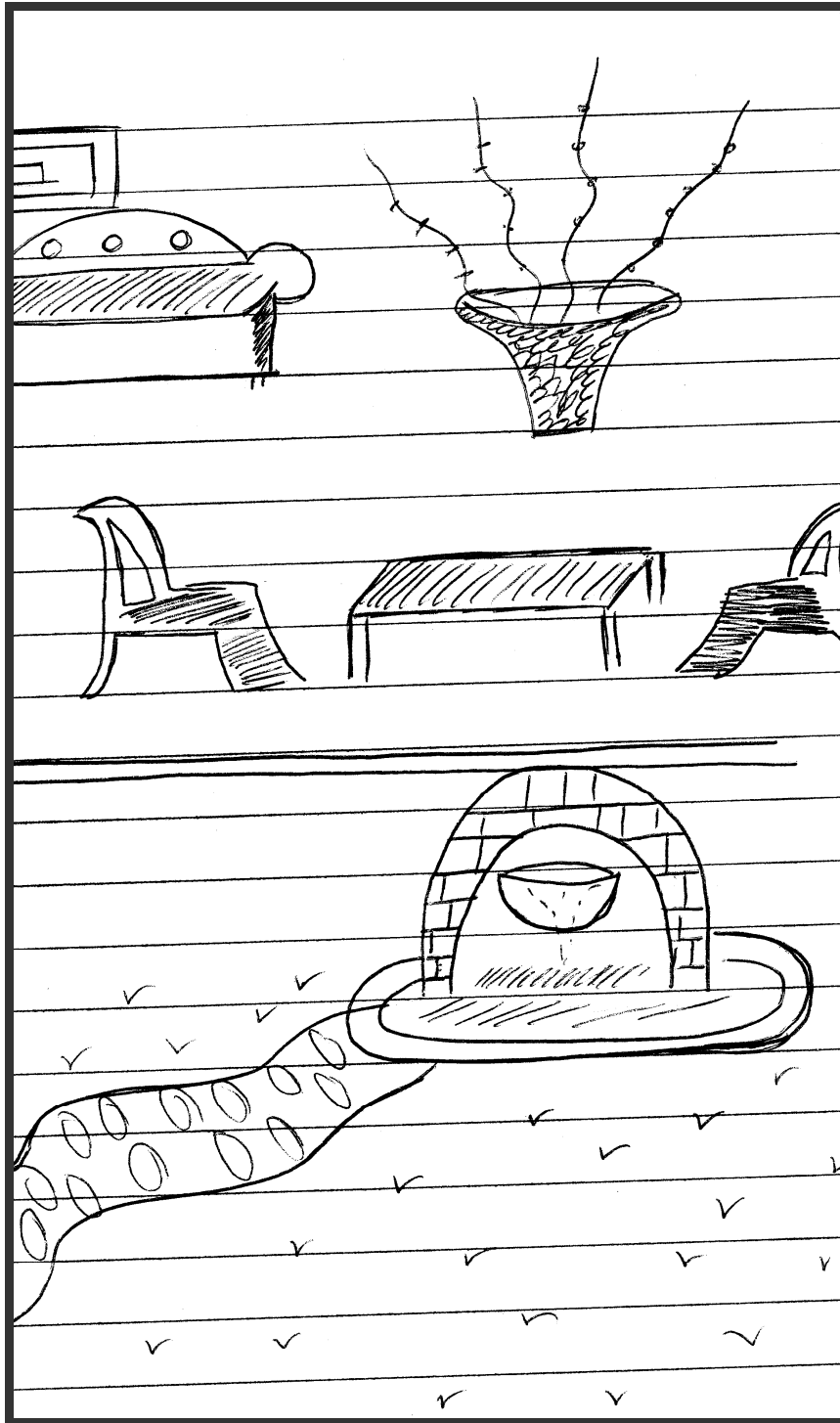
ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

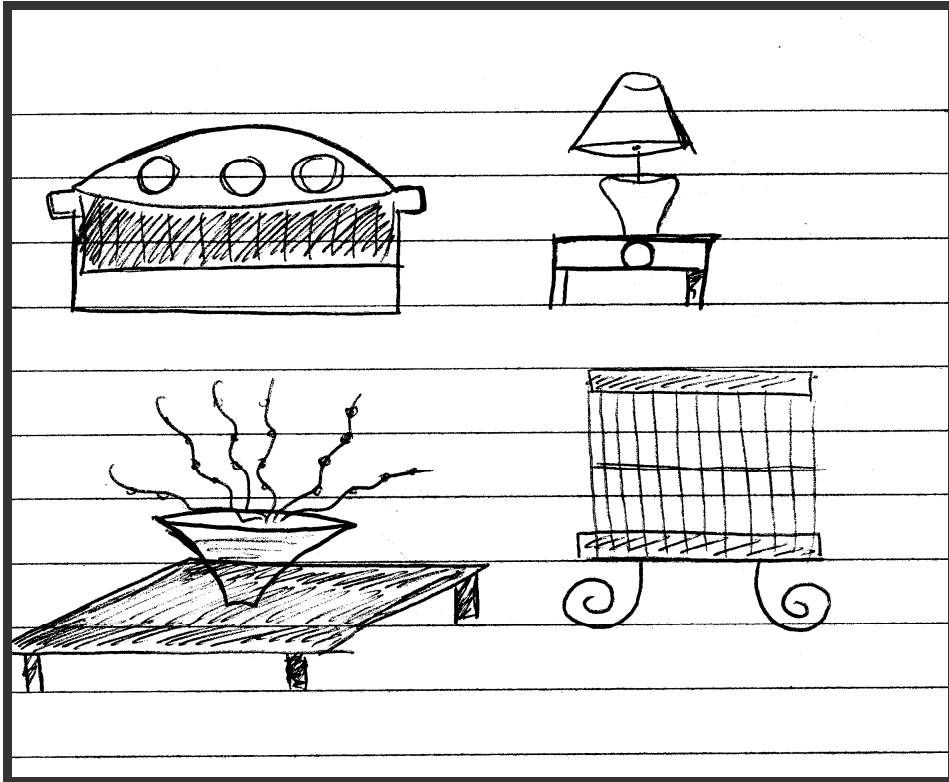
ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Η εικόνα του εξωφύλλου έχει αντιγραφεί από www.latistor.blogstop.gr/2011/10

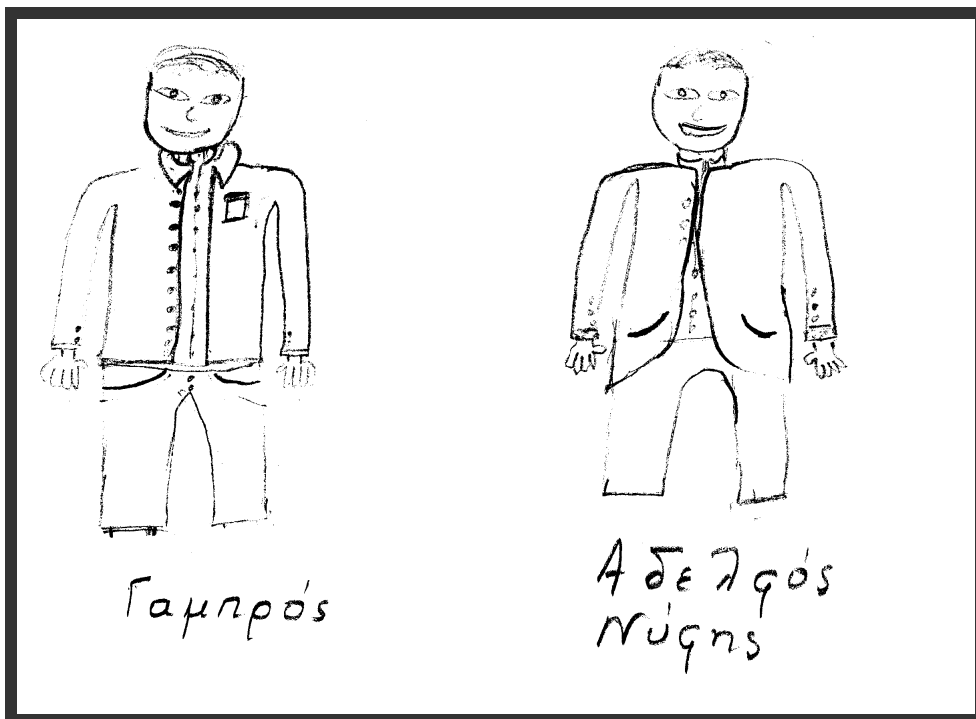
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εικόνα 1. ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΝΙΚΑ ΜΕΓΑΚΛΗ

Εικόνα 2. ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΝΙΚΑ ΜΕΓΑΚΛΗ

Εικόνα 3. ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Εικόνα 4. ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΓΑΚΛΗ

